

DECEMBER 1956

3e JAARGANG No. 7

De Brabantse Gilden voor de Kerstkribbe!

Wat daar nu bijna tweeduizend jaren geleden in de eerste Kerstnacht gebeurde, was iets geweldigs. Het speelde zich af in stilte en verborgenheid; maar toen is niettemin gebeurd wat het aanschijn van de aarde heeft vernieuwd. De wereldgeschiedenis verdelen wij in twee grote perioden: De tijd voor Christus' geboorte en de tijd na Christus' geboorte. Dat deze tijdrekening algemeen ingang heeft gevonden, wil wat zeggen. Want die eenstemmigheid in de tijdrekening, meldt wel duidelijk, dat de vernieuwing van het aanschijn der aarde, die toen is ingezet, niet te loochenen valt. Zelfs door de ongelovigen niet. Anders zou door dezen de tijdrekening, die in de vroege middeleeuwen is ingevoerd, niet zo rustig in stand zijn gelaten.

De geboorte van Christus, de menswording van God, een wonderbaar onbegrijpelijk iets, maar een feit in werkelijkheid en zekerheid, heeft plaats gehad in een klein stadje in Palestina, in Bethlehem. In een rotsencomplex, dat als stal dienst deed bij het vreemdelingenverblijf „de Herberg”. Ze had plaats zonder enige luister, in een armoedige omgeving. Zonder gedruis of gerucht. Veronachtzaamd door de mensen. Zelfs door de nabije stervelingen niet opgemerkt.

In die Bethlehemse grot is op de plek, waar volgens de traditie de kribbe heeft gestaan, in de vloer een zilveren ster ingelegd, waarop in het Latijn de woorden: „Hier is uit de Maagd Maria Jezus Christus geboren”.

Hij, die dit neerschrijft, heeft al lang geleden het voorrecht gehad, op zekere dag, in de vroege ochtend de H. Mis op te dragen in deze

grot. En hij heeft er staan mijmeren bij de zilveren ster. Want als ge daar staat en ge weet iets van de geschiedenis der mensheid, dan valt over U een warreklomp van dreigement en vervolging en vermaledijding van de ene kant en een wolk van zegening aan de andere: hier begint de scheidslijn, die door de wereld loopt. Op het eind knielt ge neer en kust de ster: ge wilt immers van Christus zijn.

In 't laatst van de vorige eeuw is men begonnen, op die jaarlijkse gedenktag van Christus' menswording in onze kerken Kerststallen op te bouwen. Dit om de gebeurtenis door de voorstelling dichter bij de mensen te krijgen.

Daar traden de Brabantse schutters aan,

de glorieuze Gilden. Hun symbolen, emblemen en gebruiken hebben door lange eeuwen getuigd, dat zij van Christus zijn. En „de Gildetrom”, die ook tot taak heeft, 't sein te geven door 't „verzamelen” van het gilde, roept de Brabantse Gildebroeders op, om hun geest te verfrissen en hun aandacht, ook in het klein, menselijk gedoe van elke dag toch eigenlijk op Christus te richten.

St. Paulus schreef aan de Chistenen te Corintha, waar natuurlijk ook een gekrakeel en ijdel gedaas aan de orde kwam, dit overtuigende woord (Cor 3, 23): „Of het gaat over Caïphas of Paulus, over wereld, leven of dood, over het nu of de toekomst, het is allemaal van jullie. Maar jullie zijt van Christus en Christus is van God.”

Om te onthouden!

Hilvarenbeek.

Dr. P. C. DE BROUWER

ENKELE GEDACHTEN OVER ONZE FEDERATIE

door Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel

De Schuttersgilden, leden der Kringen, kiezen ook hun eigen Kringbestuur, dat hierdoor steeds van alles op de hoogte blijft. De overige zaken van wijder strekking en de zaken van gemeenschappelijk belang zijn overgelaten aan het Federatiebestuur. Dit laatste is samengesteld uit de Voorzitters en de Secretarissen der thans bestaande en eventueel later op te richten Kringen, die daarbij tevens de vertegenwoordigers zijn van de Gilden in hun Kring. Aan hen zijn toegevoegd een Voorzitter, een Secretaris en een Penningmeester, die de hoedanigheid van Gildebroeder moeten bezitten en die dus ook lid moeten zijn van een Gilde. Dikwijls worden de vergaderingen bijgewoond door adviserende leden uit het Kringbestuur, die de Voor-

zitter en Secretaris van hun kring vergezellen.

Een overeenkomstig beeld geeft de regeling der contributie. De kringen bezitten volkomen vrijheid de contributie voor hun Kring naar behoefte vast te stellen. Deze contributie kan dus per kring verschillend zijn. Daarin is echter voor elk der bij de kring behorende Gilden de contributie voor de Federatie inbegrepen, welke jaarlijks door het kringbestuur aan de Penningmeester der Federatie wordt afgedragen. De contributie voor de Federatie is dus, zoals van zelf spreekt, voor alle Gilden dezelfde en heeft steeds een matig bedrag uitgemaakt.

Deze decentralisatie heeft de werkzaamheden in vele opzichten vergemak-

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord Brabantse Schuttersgilden. REDACTIE C. A. B. A. M. Schade, Moergestel. ADMINISTRATIE M. A. Adriaansen, Kloosterstraat 9, Goirle. Typografische verzorging: Drukkerij en Uitgeverij „de Hoop”, Hoogvensestraat 163 te Tilburg.

kelijkt en ook de samenwerking op vele gebieden uitermate bevordert. Het zou onjuist zijn de Federatie te roemen, tenzij men daaronder kan verstaan de gezamenlijke Gilden. Want zij zijn het, die voortbouwend op hun aloude tradities, hun taak verrichten. Slechts de Gilden kunnen de hoedanigheid van Gildebroeder bewaren en deze aan de nieuwe leden overdragen, zoals ook vroeger steeds het geval is geweest.

De trouw der Gildebroeders aan hun overleveringen, de kunde en de toewijding der Hoofdlieden en Dekenen, de sportieve geest der vaandrigen, standaardruiters en tamboers, de edele wedijver der schutters met geweer en boog, maar ook de bijzondere zorg der Kringbesturen en van het Federatiebestuur, dit alles is voor het Gildewezen onmisbaar.

Doch laat ons verder zien. Laat ons oprecht en van harte dankbaar zijn voor de vriendschap van onze Beschermheer, de Hoogedelgestrenge Heer Prof. Dr. J. de Quay, Commissaris der Koningin in Noordbrabant, van onze Ere-Voorzitter Zijne Exc. Mr. Dr. L. N. Deckers, Oud-Minister van Defensie en van onze Ereleden de heren Dr. A. Pannekoek, Mr. E. de Haas en Jhr. Mr. C. van Rijkevorsel.

Doch wel een zeer bijzondere plaats neemt in onze vriendschap en verering in Mgr. Dr. P. C. de Brouwer te Hilvarenbeek, Geheim Kamerheer van Z. H. de Paus, die wij niet genoeg kunnen danken voor de H.H. Missen, voor de Gilden aan God opgedragen en voor zijn predikaties en toespraken bij zo menige gelegenheid. Was het niet een uitgelezen hoogtij voor onze Gilden, toen wij aan onze Moderator en ons Erelid op zijn 80ste verjaardag in Oktober 1954 onder de voortreffelijke leiding van de heer Schroeders, Secretaris der Federatie, met een schitterende stoet van Koningen, Vaandrigen, Standaardruiters, Hoofdlieden en Tamboers en van talloze Gildebroeders onze hulde en dank mochten brengen en mochten luisteren naar zijn treffende en roerende toespraak.

Doch boven alles worden de Gilden geëerd door de bijzondere belangstelling en steun van het Koninklijk Huis.

Fraai schilderij van Reinier Pijnenburg, voorstellende de Koning van het Gilde Sint Catharina te Vught, de Heer R. Geurts. Deze schilderij welke aangekocht is door het gemeentebestuur van Vught, werd op 17 maart 1956 in beheer overgedragen aan de Overheid van het Gilde Sint Catharina te Vught (zie de Gildetrom van april 1956). Moge vele gemeenten dit voortreffelijke voorbeeld van Vught navolgen.

Red.

De talrijke prijzen in goud en zilver jaar in, jaar uit door Hare Majesteit Koningin Juliana, door Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Wilhelmina geschonken, worden dan ook door de Gilden als kostbare gedenkstukken bewaard, want zij stellen er een eer in deze aan hun nakomelingen over te dragen. Laten de Gilden trachten door een onder alle omstandigheden even ordelijk optreden deze gunst en bescherming steeds waardig te blijven.

Wie zal ooit die gedenkwaardige dag vergeten, toen het Hare Majesteit de Koningin en Zijne Kon. Hoogheid Prins Bernhard behaagde bij hunne inhuldiging in de hoofdstad van Noordbrabant de nederige en eerbiedige hulde der Noord Brabantse Schuttersgilden

in ontvangst te nemen en over de naar oude zeden op de grond uitgespreide Gildevaandels voort te schrijven en daarna hun dank uit te spreken aan de Vaandrighs Vereijken en Strijbosch en aan Jan van de Mortel, onder-voorzitter der Federatie en ondergetekende.

Deze dag zal met gulden letteren in de annalen der Gilden geboekstaafd blijven.

Als wij zien, hoe grote eer aan de Gilden geheel onverdiend is te beurt gevallen en hoe grote tradities en beginselen aan hen zijn toevertrouwd, dan bekruipt ons wel eens de bezorgdheid, of wij wel in staat zullen zijn, dit alles waardig te blijven.

Dan denken wij aan het spreekwoord: „Eer is teer” en aan de menselijke zwakheid. Slechts een vertrouwen op de goede God, Die ons deze gunsten heeft verleend, zal ons hierbij kunnen leiden en een gebed tot de Goddelijke Voorzienigheid om ook in de toekomst onze Gilden te behoeden.

— SLOT —

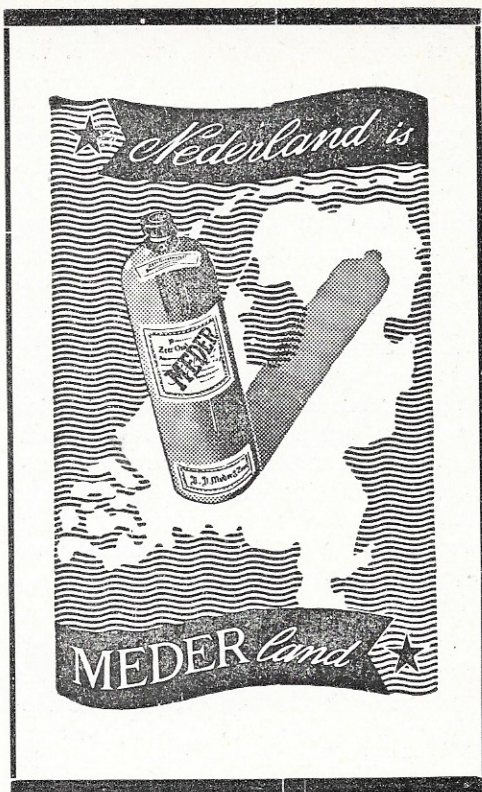
VERSLAG

Jaarvergadering Kring Het Kwartier van Oirschot. Bond van Schuttersgilden, gehouden op Zaterdag 27 October in het Gildehuis van Sint Odulphus te Best.

Zoals gewoonlijk was deze vergadering om 4 uur aangekondigd en werd het eerste uur besteed aan het betalen van de contributies aan de Kring en van het Gildeblad De Gildetrom, waarvan no. 6 thans ter tafel lag.

1. Opening.

Wanneer tegen 5 uur de zaal is volgestroomd met vertegenwoordigers van de bij de Kring aangesloten Gilden, opent voorzitter Luyten de vergadering met de christelijke groet. Hij doet een beroep op de aanwezigen de orde en disipline te hanhaven, opdat in snel tempo de verschillende punten kunnen worden afgewerkt (de voorzitter dacht vermoedelijk aan de Babelse spraakverwarring tijdens de laatste vergadering in Wintelre! - Red.) Voor de

zielenrust van de overleden Gildebroeders in het afgelopen jaar worden vervolgens vijf Onze Vaders en vijf Weesgegroeten gebeden. De bepaling dat overlijdensberichten van de Gildemannen aan het Kringbestuur moeten worden doorgegeven, is bij bestuursbesluit vervallen verklaard, daar geen Gildeoverheid zich hieraan hield.

2. Notulen.

Dan leest de secretaris Jan van Loon uit Oirschot de notulen voor, welke uitmuntte door uitvoerigheid en met 'n dankbaar applaus werd beloond.

3. Kasverslag.

Dezelfde functionaris in zijn hoedanigheid als penningmeester brengt het kasverslag ter tafel, waaruit blijkt dat f 52.11 in de kas aanwezig is, plus nog f 100.— op de Boerenleenbank. De controle van het kasboek wordt uitgevoerd door hoofdman Peters van Sint Sebastiaan te Oirschot en C. van de Meulengraaf van Sint Odulphus Best. Met het financieel beleid konden de Gildebroeders zich volledig verenigen.

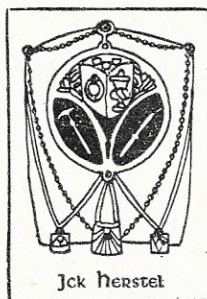
4. Bestuursverkiezing.

Dan komt een belangrijk punt: de Bestuursverkiezing. Aftredend zijn de heren Schade, Adriaansen en Karel Smulders. De laatstgenoemde stelt zich niet meer herkiesbaar. De heren Schade en Adriaansen worden bij acclamatie herkozen, waarbij eerstgenoemde namens beiden de vergadering hartelijk dankt voor het in hen gestelde vertrouwen en belooft alle krachten te zullen inzetten om hun eervolle taak zo goed mogelijk te volbrengen. Met het verkiezen van een candidaat in de vacature Smulders gaat het minder vlot. In alfabetische volgorde zijn de volgende kandidaten gesteld:

1. A. G. Beex, Koning St. Joris, Hoogeloon.
2. P. Liebregts, Hoofdman St. Lambertus, Vessem.
3. M. J. van Nieuwburg, Koning St. Dionysius, Tilburg.
4. J. Smolders, lid St. Joris, Hilvarenbeek.
5. J. Swinkels, Deken St. Odulphus, Best.
6. L. Verspaandonk, Koning Sint Sebastiaan, Oirschot.

Alvorens tot stemming over te gaan, vraagt de heer **M. C. van de Ven**, (Dionysius) de aandacht voor candidaat van Nieuwburg, welke hij buitengewoon geschikt acht. De heer **Smits** (Keizer St. Sebastiaan, Oirschot) heeft niets tegen de heer van Nieuwburg, doch meent dat de andere kandidaten zeker zo geschikt zijn. De heer **Jacobs** (St. Joris, Tilburg) wil de nadruk gelegd zien op het soort Gilde (handboog, voetboog, geweer etc.) en wil de

vertegenwoordigers daarvan zoveel mogelijk over het bestuur verdeeld zien. De **Voorzitter** wenst geheel neutraal te blijven en wil adviseren een candidaat te kiezen welke woonachtig is in dat gedeelte van de Kring waar geen bestuursleden wonen. Hij deelt de vergadering nog eens mede waar alle bestuursleden woonachtig zijn en benoemt een stembureau, samengesteld uit de heren H. van Erve, (Sebastiaan en Barbara, Moergestel), A. v. d. Poel (Dionysius, Tilburg) en F. v. d. Loo (Barbara, Oirschot). Het hoogste aantal stemmen zal gelden. De heer **van Roermund** (Hilvarenbeek) wil de helft plus één, in plaats van het hoogste aantal stemmen. De heer **Rijnen** (Sint Joris, Moergestel) is bang dat wij er niet uit komen. De heer **Jacobs** (Sint Joris, Tilburg) wil kampen. De heer **van Roermund** stelt een afval-systeem voor en de twee hoogste kandidaten te doen herstemmen. Hiermede gaat de vergadering accoord. Op uitnodiging van de voorzitter, komt dan de vertegenwoordiger van de volgende Gilden, zijn stembiljet halen: St. Sebastiaan, Diessen — St. Joris, Diessen — St. Joris, Hoge Mierde — St. Sebastiaan, Hoogeloon — St. Joris, Hoogeloon — St. Ambrosius, Lage Mierde — St. Joris, Moergestel — St. Sebastiaan en Barbara, Moergestel — St. Catrien, Moergestel — St. Joris, Oirschot — St. Sebastiaan, Oirschot — St. Dionysius, Tilburg — St. Lambertus, Vessem — St. Joris, Middelbeers — St. Joris, Oostelbeers — St. Willibrordus, Wintelre — St. Odulphus, Best — St. Barbara, Oirschot — St. Joris, Hilvarenbeek — St. Sebastiaan, Hilvarenbeek — St. Maurits, Goirle — St. Joris, Tilburg —

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, medailles etc.

Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting **JOS. HEEREN**

Ringbaan Oost 62 — Telefoon 22437 — TILBURG

H. Sacramentsgilde, Hulsel — St. Barbara, Oisterwijk — totaal: 28 geldige stemmen. Bij de eerste stemming blijkt candidaat no. I - 12 stemmen gehaald te hebben, no. II - 5 stemmen, no. III - 1 stem, no. IV - 7 stemmen, no. V - 1 stem en no. VI - 2 stemmen. Bij de tweede stemming haalt candidaat no. 1 - 18 stemmen, no. IV - 7 stemmen, voorts 1 stem ongeldig en 2 blanco. De Heer G. Beex is dus op overtuigende wijze tot bestuurslid gekozen. Daar genoemde Gildebroeder echter niet aanwezig is, zal de voorzitter hem uitnodigen deze functie te aanvaarden.

5. Kringdag.

Het volgende jaar zal de Kringdag gehouden worden te Hilvarenbeek, bij St. Joris en St. Sebastiaan. De heer **van Roermund** vraagt om de 19 mei hiervoor te reserveren. Hiertoe wordt besloten.

6. Mededelingen.

Hoogeloon vraagt vrij Gildefeest aan vanwege het 350-jarig bestaan. De juiste datum is nog niet vastgesteld, doch men stelt zich voor binnen 3 weken het Bestuur hiervan op de hoogte te brengen. Dit gildefeest moet echter tenminste 4 weken vóór of ná de Kringdag gehouden worden. De heer **van de Poel** wijst op het schieten van de Gilden binnen 6 weken na Pinksteren (lotdagen). De **Voorzitter** stelt voor begin juli. De heer **Jacobs** vraagt snelle door-gave van datum. De **voorzitter** deelt mede dat het Kringbestuur 6 weken tevoren met de organisatoren van de Kringdag zal vergaderen. De heer **van Roermund** zal het Kringbestuur hertelijk ontvangen, Hilvarenbeek is een gastvrij dorp (dit in antwoord op een bemerking van de heer **Peeters**, St. Sebastiaan, Oirschot, die zegt dat het bestuur het erop aanlegt een dagje uit te zijn!)

7. Gildetrom.

De Voorzitter geeft het woord aan de redacteur van de Gildetrom, de heer **Schade**, Moergestel. Deze betoogt dat de sterk gestegen kosten het onmogelijk maken om het blad voor 15 cent per nummer uit te geven. Er zijn momenteel ca. 550 abonnées en er moet dik

geld bij. Wanneer de prijs op 30 cent per nummer wordt gebracht, zal de knoop wel dicht kunnen. De heer **van de Ven**, de drukker van het periodiek betoogt dat ieder het zijne moet bijdragen om het Gildeblad tot bloei te brengen. Het gaat niet aan dat één persoon dit moet doen, die behalve al het werk, ook nog voor een gedeelte van de kosten moet opdraaien. De **Voorzitter** beveelt het Gildeblad van harte aan, ook hij is van mening dat gezamenlijk moet worden getracht de kosten van het Gildeblad op te brengen en in leven te houden. De heer **Simons** (St. Joris, Hilvarenbeek) wil het blad voor alle Gildebroeders verplichtend stellen. De heer **Smits** (St. Sebastiaan, Oirschot) is hier pertinent op tegen. De hr. **Kokken** (Sebastiaan, Lage Mierde) stelt voor, vrijwillig meer exemplaren te bestellen. De heer **van Roermund** wil het blad bij de contributie onderbrengen. De heer **van Nieuwburg** beveelt het Gildeblad ook warm aan. Er moeten meer advertenties geplaatst worden. Er zijn verschillende Gildebroeders die voor hun zaken regelmatig adverteren en waarom zou dat niet in de Gildetrom kunnen. Spreker dringt er op aan meer abonnées te werven en ook Gilde-nieuws in te zenden. De heer **van de Poel** constateert dat alle advertenties momenteel uit Tilburg komen. Wat doet de rest van de Kring? De heer **Jacobs** heeft voor de Gildetrom enige artikelen geschreven en wil deze op een avond met de redactie doornemen.

8. Rondvraag.

De heer **van Roermund** heeft waardering voor het snelle tempo waarin de vergadering is geleid en stelt voor om de contributie te innen per kwitantie om tijd te sparen. Spreker wil ook dat de Gildetrom per post wordt gestuurd, en niet gedistribueerd tijdens de vergadering. In Hilvarenbeek worden de abonnementen op de Gildetrom uit de kas betaald en gratis uitgedeeld. Voorts vraagt spreker de notulen van deze vergadering af te drukken in de Gildetrom, (dit is van de vorige vergadering ook geschied in het Kerstnummer 1955, Red.) De heer **Smits** (Keizer St. Sebastiaan, Oirschot) meent dat de hand niet is gehouden aan prijzen voor tam-

bours boven de 40 jaar, hetgeen was besloten op de Kringvergadering te Goirle in 1953. Ook vestigt hij de aandacht op het Koningskruis voor Koningen boven de 60 jaar (alle wapens). Alle prijzen zijn cadeaux, maar deschutters moeten voor hun schietkaarten betalen. Dat willen zij ook wel, maar geeft de 60 jarigen dan ook wat. De heer **Smits** verzoekt deze categorie op te staan: er blijken er vier aanwezig. De heer **van der Sande** (St. Odulphus, Best) ziet het nut hier niet van in. Als men Koning wordt, behoort men toch tot de beste schutters, en speelt de 60-jarige leeftijd hierbij geen rol. De heer **Jacobs** meent dat het einde niet te overzien is, wanneer kruisen in verschillende categorieën worden gegeven. Hij wil dan ook slechts één Koningskruis, zoals het altijd geweest is. Voor de tambours ligt het inderdaad anders. De heer **van der Schoot** (St. Barbara, Oirschot) vindt wanneer er een Koningskruis voor Koningen boven de 60 jaar gegeven wordt, deze niet mede mogen dingen met Koningen onder de 60 jaar. De **Voorzitter** stelt voor in de bestaande regeling van het Koningskruis geen verandering te brengen, en de zaak dus zo te laten als zij is. (applaus). De heer **van Nieuwburg**: Jhr. van Rijckevorsel heeft een lans gebroken voor lage consumpties. Het komt maar al te dikwijls voor dat de Gildebroeders op de Gildefeesten worden afgedroogd; er zijn er die thuis blijven vanwege de hoge kosten. Voorts komt het nogal eens voor dat de Koningen schieten tegen schutters die gecamoufleerde koningen zijn, dus geen echte! Voorts dringt spreker aan op controle van de bomen en het schieten in het algemeen. De nieuw

aangestelde adviseur voor het schieten met geweer, de Heer J. B. C. van Berkel, Tilburg, is om gezondheidsredenen praktisch niet in de gelegenheid als zodanig op te treden. De **Voorzitter** antwoordt dat zijn inziens prijzen van de consumpties op de feestterreinen wel mee vallen. Iemand roept „En Eindhoven dan”. Dit valt buiten de Kring. De heer **Jacobs** stelt vast dat deze gelegenheid buiten onze competentie valt: dit is louter een zaak van de kastelein. Spreker zegt vervolgens dat hij in de vorige Kringvergadering gevraagd heeft naar de mogelijkheid van een Landjuweel in 1957, in Tilburg. Jhr. van Rijckevorsel deelde toen mede dat de Kring Maasland daarvoor aan de beurt was. De **Voorzitter** deelt mede dat in principe overeen gekomen is een Landjuweel te organiseren eenmaal in de drie jaren, zodat pas in 1958 hierover gesproken kan worden. De heer **van der Schoot** wil het hebben over de schietwedstrijden, voornamelijk op de Kringdag. Hij wil de prijzen verruimen, speciaal voor de schutters. Deze betalen alles dik en de rest van de Gildemannen geen cent. De **Voorzitter** is verheugd dat de Heer van der Schoot hierover begint, daar hij diens opinie kan delen. Het ligt thans in de bedoeling om 6 weken voor ieder Kringfeest met de organisatoren te vergaderen. De heer **Peeters** wil graag een betere spreiding zien in de verdeling van de prijzen, vooral tussen jong en oud (Koningen, tambours, etc.) Bovendien zijn het veel dezelfde Gilden die met vaste prijzen naar huis gaan (oudste perkamenten, oudste Gildetrom, oudste Koningsschild). Zo heeft St. Barbara, Oisterwijk practisch altijd het zilveren

GULF-motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële
smeerschema's

VOOR ALLE MERKEN TRACTOREN EN LANDBOUWMACHINES

N.V. Oliehandel v.h. Van Vollenhoven & Smulders

NIUWLANDSTRAAT 41 — TELEFOON K 4250 — 23620 — TILBURG

schild voor de schoonste Patroonheilige. Spreker breekt een lans voor Koningen boven de 60 jaar. Voorts zijn het altijd dezelfde Gilden die zonder prijs naar huis gaan, en dat kunnen toch even goede Gilden zijn. De heer **van Erve** antwoordt dat op het Gildefeest in Moergestel f 1175,— aan zilveren schilden zijn geweest en dat men waarachtig geen klagen had over de kwaliteit, de hoeveelheid en de spreiding. Bovendien is hij het er helemaal niet mee eens dat de schutters alles moeten betalen en niets krijgen. Op bovengenoemd Gildefeest is hiervoor f 250,— meer uitgegeven, dan ontvangen. De heer **Peeters**: De Gilden in de Beerzen hebben nooit geen prijzen. Zijn dat dan geen goede Gildebroeders? De **Voorzitter** zegt toe deze aangelegenheid in het Bestuur ernstig

te bespreken. De heer **van de Poel** is het met de heer **Peeters** niet eens. Zijn Gilde (St. Joris, Tilburg) heeft jarenlang prijs gehad voor het schoonste gezelschap, maar de uniformering van verschillende Gilden heeft daaraan een einde gemaakt. De prijs is nu eenmaal voor de best gemaakte prestatie. Als Sint Joris papieren kon tonen (van 1100), waren de andere Gilden nergens. De heer **Smits**: behalve dan onze papieren! Dan hadden zij niets te zeggen. De **Voorzitter** dankt de vergadering voor het prachtige verloop en voor de openhartige discussie. Wij mogen elkaar gerust in de ogen kijken, en daarbij nooit vergeten dat wij in ons hart Gildebroeders zijn! (luid applaus). De voorzitter sluit daarop de jaarvergadering met de Christelijke Groet.

Red.

Burgemeester van Moergestel Ere-Hoofdman

8 oktober van dit jaar was een belangrijke dag voor het Gilde St. Sebastiaan en St. Barbara te Moergestel. Op dien datum aanvaardde de E. A. Heer J. H. Bardoel, burgemeester van Moergestel het ere-hoofdmanschap van dit Gilde.

Het is niets voor niets dat deze erefunctie aan Moergestels burgemeester werd aangeboden. Sinds jaren heeft hij de Gilden zoveel als in zijn vermogen lag gesteund en aangemoedigd. Nooit was hem iets teveel, wanneer er een beroep op hem werd gedaan, en als er een Gildefeest werd gehouden, was burgemeester Bardoel de eerste die er was en de laatste die vertrok, aangezien hij er steeds prijs op stelde persoonlijk alle prijzen uit te delen. Menige Koning en Hoofdman, zowel in Brabant als in België, zullen zich de hartelijke ontvangst herinneren op het gemeentehuis in Moergestel, en de Overheid van het Gilde St. Sebastiaan en Barbara is dan ook met recht trots op hun nieuwe Erehoofdman, waarmede de redactie van de Gildetrom heb van harte gaarne complimenteert.

Dit jaar trad de vendelier J. L. Jansen, zoon van de Hoofdman van het Gilde St. Sebastiaan en St. Barbara te Moergestel in het huwelijk met mej. J. H. Michielsens te Oirschot. Dat zijn medevendeliers een vendelgroet brachten voor het huis van de bruid, spreekt welhaast vanzelf.

De plechtige ommegang ter ere van de Zoete Moeder van Den Bosch

In het vorige nummer van de Gildetrom beloofden wij terug te komen op de Plechtige Ommegang, gehouden ter ere van de Zoete Lieve Moeder van den Bosch. De Heer J. van de Mortel schrijft hierover het volgende:

Genomen uit de Caerte (reglement) van der groeter gulden van den voetboge van Tshartogenbossche (St. Joris) anno 1453.

„Item, dat die scut inder processiën en de omganck onser Liever Vrouwen in heuren harnasch gaen sullen, om die processie voirs te eeren”.

Toen in 1947 de Schuttersgilden hun intrede deden in de Plechtige Omgang, werd daarmee een eeuwenoude traditie hersteld. — Reeds ten tijde van Karel de Grote zijn de Schuttersgilden bekend. Die scutten van den handboghe en de cruysboghe verwierven zich, bij privilegie, wegens hun dappere daden bij de Kruistochten, het recht de standaard te voeren, waarin de helmtekenen van de Heilige Ridder St. Joris en van St. Sebastiaan (het Jerusalem kruis). De overige schuttersgilden, als St. Willibrodus, St. Antonius, St. Catharina, St. Barbara e.a. zijn eveneens zeer oud. Velen van dezen bestonden reeds als Broederschappen, waarvan de oudsten alle de naam van Onze Lieve Vrouw aannamen. Deze broederschappen hadden tot geestelijk doel de be-

oefening van de christelijke deugden, en als stoffelijk doel het bouwen van kerken. Om in die onveilige tijden de nieuw-gebouwde kerken voor roof en brandstichting te beschermen, werden meerdere van deze broederschappen omgevormd tot schuttersgilden, of werden nieuwe Gilden in het leven geroepen, waarvan de broeders moesten zijn zonder smet of blaam. Zij zouden zijn de gewapende beschermers van de kerk en hare eigendommen. Sedert die tijden ontwikkelden zich meerdere gebruiken waarvan er zeer veel tot op de dag van vandaag gehandhaafd zijn gebleven. Zo was één van de plichten der Gilden, dat de gildebroeders moesten meetrokken in processies; sommige van die processies worden in de oude papieren met name genoemd. Hun plaats in de processie was vóór en achter het Allerheiligste; zij vormden de wachten als gewapende begeleiders. — En zo staat vast, dat voorheen de Bossche Schutters-Gilden, in de oude papieren met name genoemd, tezamen met de Illustere Lieve Vrouwe Broederschap deelnamen aan de belangrijke processies binnen de muren der stad 's-Hertogenbosch. Daar Den Bosch geen gilden meer bezit, hebben de Gilden van de Kring Maasland van de federatie van Brabantse Schutterijen, vertegenwoordigd door hun hoofd lieden, koningen, standaards, vaandels en vendels, deze taak gaarne overgenomen en hun plaats ingenomen.

Beerse „Todguld” trok uit

Een oude traditie

Het is reeds sinds onheugelijke tijden traditie bij de Beerse gilden dat, wanneer een der gilden haar 10-jarig koningschieten, gaat houden, een zustervereniging hierbij wordt uitgenodigd en het was terwille van deze traditie, dat de gildebroeders van St. Joris vanuit gildehuis „De Doornboom” te Middelbeers uittrokken om het gilde St. Sebastiaan in café Kerkzicht te gaan uitnodigen, voorafgegaan door een paar de weg schoonbezemende knechts en door een vendelier met een oude baal, aan een even lelijke stok in plaats van het mooie gildevaandel.

Een hoofdman met een kromme stok, waarop de uitnodiging was aangebracht in plaats van zijn mooie hoofdmanstaf in hun midden, trokken de gildebroeders met oude kleren en papieren mutsen naar de Kerkstraat. Hoofdman Th. de Laat overhandigde collega-hoofdman J. v. Haaren hier de traditionele uitnodiging om met „Beerse kermis” het koningschieten bij te wonen, nadat de knecht van de gilde St. Sebastiaan de schoenen van de hoofdman en dekens van het uitnodigende gilde had gepoetst werden allen in het gilde huis uitgenodigd, om gezamenlijk op de

vriendschap en op het komende koningsfeest een pintje te komen drinken.

Een van de vele oude gebruiken van onze Brabantse gilden werd hierdoor in Middelbeers weer alle eer aangedaan.

(Naar de Nieuwe
Tilburgse Courant).

In Memoriam

Het kolveniersgilde „St. Dionysius” te Tilburg, dat in 1665 werd opgericht, heeft op 20 november een harer jongste leden: Wilhelmus Theodorus Josephus Horvers, geb. 6 juni 1906 en overleden 16 november j.l., ten grave gedragen.

Naar menselijk oordeel werd hij van ons te vroeg weggenomen, maar gelukkig buigen wij het hoofd, voor de Almachtige die geeft en neemt. Onze gedachten gaan uit naar vrouw en kinderen voor wie hij een goed vader was. Tevens voor onze gilde een waardige opvolger van zijn vader die ook een trouw gildebroeder is geweest.

De laatste tijd (gelukkig) worden de oude tradities gehandhaafd om de overledene de laatste gilde-eer te brengen, een indrukwekkende plechtigheid. Moge zijn ziel in vrede zijn en zijn woning het hemelse Sion.

M. C. VAN DE VEN.

St. Sebastiaan, Oirschot

KREEG ZIJN NIEUWE SCHUT- TERS HOF EN EEN NIEUWE KONING.

Het valt werkelijk niet mee ook eens iets van je eigen Gilde te vertellen, wat bedoeld is voor de lezers van de Gildetrom. Je dient dan iets te schrijven wat ook waard is gelezen te worden. Ik zal het toch proberen van het Gilde St. Sebastiaan uit Oirschot. Zo maar iets van de laatste tijd.

Ik moet zeggen wij zijn een zeer actieve Gilde, al thans wij onder elkaar. Naar buiten uit zijn wij werkelijk niet

zo opvallend, wij zijn niet gecostumeerd. Maar de geest bij ons onderling is zo verheugend goed dat wij allen daarover blij zijn. Onze feesten (en dat gebeurt nog al eens) munten uit door eenvoudige eensgezinde pret, onze vergaderingen zijn een lust voor ons Gildehart.

Als ik onze oude Gildeboeken lees (wij zijn van 1531) zie ik dat wij ook tijden gekend hebben van grote bloei en van grote achteruitgang.

Reeds in 1583 kregen wij van onze Beschermheer Richard de Merode enen Schuttershof welke tot 1920 in ons bezit is geweest. In tijd van tegenspoed werd deze verkocht.

Wij zijn echter trots dat het Gilde we-

derom er in geslaagd is een tuin te kopen.

Op kermis dinsdag dit jaar toen wij Koning gingen schieten is deze hof door het Gilde officieel in gebruik genomen. De Notaris kwam bij die gelegenheid ter plaatse de acte passeren, wat naar zijn zeggen de eerste keer was dat hij iets dergelijks deed in zijn notariaat.

De hof is 5000 m² groot, door prachtig geboomte omzoomd. Onze Ere-hopman Burgemeester Steger had bij die gelegenheid zijn Ambtsketen omgehangen. In zijn echte gemeente speech zei o.a. de Burgemeester dat hij na zijn Burgemeesters ambt, zijn Ere-hopmanschap het hoogste aansloeg.

Verschillende hartelijke woorden werden aan weerskanten gezegd waarna het Koningschieten begon.

Natuurlijk kan er aan de tuin nog veel verfraaid worden, waarmede wij al druk doende zijn. Behalve een prachtige schutsboom is er al een monumentale bank geplaatst met een tafel, waarvan het blad een grote molensteen is. Wel stevig dus en berekend op een langdurige leeftijd.

Hout en stenen zijn reeds ter plaatse om zo gauw mogelijk een soort tuinhuis te bouwen. Wandelpaden en iets dergelijks worden nog aangelegd enz. enz., zodat dit alles bij elkaar iets moet worden St. Sebastiaan waardig, zouden wij zeggen.

Ach ik heb iets verteld van wat wij zoal uitvoeren. Het is maar een klein stukje van ons Gildeleven. Maar het heeft ons Gildebroeders goed gedaan dat wij weer hebben mogen herstellen wat vroeger verloren is gegaan. Werkelijk vele Gildebroeders, en andere, want de tuin is open voor iedereen, zullen genieten als zij ronddwalen door onze eigen tuin. Dan kunnen wij praten en nog eens praten over ons zo rijk verleden en over ons schoon heden.

Hopman van het Gilde
St. Sebastiaan.

De overdracht van de nieuwe schuttershof aan de Overheid van het Gilde St. Sebastiaan te Oirschot. De secretaris betaalt de koopenningen. Van rechts naar links: Notaris Driesen, Burgemeester Steger, de candidaat-notaris en de secretaris van het Gilde, P. Wagemans.

kerkelijke kunst

J. a. VERBunt

edelsmeedwerk

paramenten

vlaggen

vaandels

langestraat 27
telefoon 21950-51
tilburg

Sint Joris, Rijckevorsel op bezoek in Moergestel

Welk een vreugde heerste er onder de Gildebroeders van Sint Sebastiaan en Barbara te Moergestel toen op zondag 30 september het Gilde Sint Joris uit Rijckevorsel (België) over kwam om een gezellige dag te verbroederen. Aan de grens van de gemeente werd de geweldige Belgische bus door de hoofdman en enige bestuursleden opgevangen, waarna achter de vrolijke tonen van de Kon. Erk. Muziekvereniging Prinses Juliana, getrokken werd naar het Gildehuis de Korenmaaier, alwaar het gehele Gilde in vol ornaat stond opgesteld. De Opperdeken C. A. B. A. M. Schade, sprak namens de Overheid een hartelijk welkomstwoord, hetgeen zeker zo hartelijk werd beantwoord door de Koning van het bezoekende Gilde, de Heer A. H. Eelen. Na een korte welkomstdronk in het Gildehuis werd, voorafgegaan door de Harmonie en het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara, opgetrokken naar het ge-

mentehuis, waar Burgemeester J. H. Bardoel en de Wethouders v. d. Meijdenberg en Rijnen (beiden Gildebroeders), alsmede de Zeer Eerwaarde Heer Pastoor H. J. van den Boogaard, ter begroeting aanwezig waren. Zoals men weet bestaat het Gilde Sint Joris niet alleen uit Gildebroeders, maar ook uit Gildezusters, zoals dat in België de gewoonte is. Behalve het schieten en andere Gilde gebruiken, wordt de volksdanskunst met veel animo beoefend. Het was een uniek gezicht, onze Belgische vrienden voor de autoriteiten op het gemeentehuis, een van hun traditionele gilde-dansen, begeleid door hun speelman te zien uitvoeren. Dat het talrijke publiek dit wist te waarderen, bleek wel uit het enthousiaste applaus. De Burgemeester ontving vervolgens de Overheden van beide Gilden in de Raadszaal, heette hen hartelijk welkom en bood de erewijn aan. Koning Eelen van België hield een boeiende speech,

waarbij hij zijn vreugde uitsprak over de wederzijdse vriendschap tussen beide Gilden, en hoopte dat deze uitgestrekt zou worden tussen beide landstreken. Daarna werd afgemarcheerd met de muziek voorop, terwijl Sint Sebastiaan en Barbara de stoet sloot. Helaas begon het halverwege enorm te gieten, en dit hield prachtisch de hele middag aan, zodat er van de voorgenomen onderlinge wedstrijden niet veel terecht kwam, en de Gildedansen achterwege moesten blijven. Desondanks heerste in het Gildehuis een voortreffelijke stemming en de verbroedering was algemeen. De middag werd besloten met een gezamenlijke Brabantse koffietafel, waarna binnenshuis onze Belgische vrienden verschillende dansen toonden, welke met een

Het Gilde St. Joris te Rijckevorsel, België, nadat zij het Landjuweel te Brecht in 1955 hadden gewonnen: in het midden in burgerkleding, de Heer Burgemeester met links twee schepenen (Beide Gildebroeders) rechts de hoofdman, met naast hem de heer de Vos, Opperdeken van de Hoge Gilderaad, daarnaast Koning Eelen, drie maagdekens dragen het gewonnen Landjuweel.

enorm applaus werden beloond. In de allerbeste stemming werd afscheid genomen, nadat de Koning de hoop had uitgesproken dat het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara naar Rijckevorsel zou komen om een tegenbezoek te maken. De ontmoeting was buitengewoon geslaagd.

Red.

Drukkerij „De Hoop”

M. C. van de Ven & Zonen — Hoogvensestraat 163
Telefoon 25444 b.g.g. 23090 — Giro 146811 — Tilburg

Gilde St. Mauritius

GOIRLE, 1956

Op het Patroonsfeest van St. Mauritius, trokken de gildebroeders, voorafgegaan door vendeliers en tamboer, naar de parochiekerk om de H. Mis bij te wonen, die werd opgedragen tot intentie voor de leden en overleden leden van het Gilde. Na de H. Mis werd „het teken van trouw” aan de H. Kerk afgelegd, door het vaandel driemaal te zwaaien over de hoofden van de Koning en ZEerw. heer Pastoor. Hierna trok het Gilde naar het Gemeentehuis, alwaar staande voor het Gemeentehuis „ten teken van trouw” aan het Wereldlijk Gezag, werd afgelegd, door het vaandel driemaal over de hoofden van de Koning en Ed.Achth. heer Burgemeester te vendelen.

Na een hartelijk woord van de Ed.Achth. heer Burgemeester, trok het Gilde met roffelende trom naar het gildehuis, alwaar een heerlijke koffietafel wachtte.

Na deze koffietafel alle eer te hebben

aangedaan, verzamelden de gildebroeders zich, voor een onderlinge prijsverschieting, die tevens gold als laatste verschieting voor het jaarlijks kampioenschap 1956, welk na een eervolle strijd werd behaald door gildebroeder J. Verhoeven. Hierna werd hij door de hoofdman M. Adriaansen en de aanwezige gildebroeders hartelijk gefeliciteerd, waarop nog een heerlijk glaasje werd gedronken.

's Avonds kwamen de gildebroeders met hunne dames, wederom bijeen in het gildehuis, waar een koffietafel en worstebrood hun wachtte. Door de dames werden hierna nog verschillende spelletjes beoefend, waar prijzen aan verbonden waren, terwijl de gildebroeders zich maakte met kaarten onder het genot van een.... glaasje.

Te vroeg sloeg dan ook het klokje van gehoorzaamheid. Nadat de hoofdman aan elke gildezuster een prijsje had uitgereikt, dankte hij allen voor dit schitterend geslaagd patroonsfeest.

C. v. d. B.

Redactie en Uitgever van

„DE GILDETROM”

wensen alle gildebroeders

een Gezegend Kerstfeest

en

een Voorspoedig Nieuwjaar

